

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z wiedzy o społeczeństwie w klasie VIII

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
wyjaśnia, czym jest społeczeństwo,	podaje przykłady potrzeb człowieka	uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną,	wskazuje przyczyny i skutki nieprzestrzegania przez jednostkę norm społecznych	
podaje rodzaje grup społecznych, wymienia grupy społeczne, do których należy	wyjaśnia, czym jest grupa społeczna - uczestniczy w przygotowaniu projektu dotyczącego uczuć, jakie towarzyszą ludziom podczas konfliktu.	wymienia warunki prowadzenia skutecznych negocjacji	wskazuje wady i zalety różnych metod podejmowania decyzji w grupie - redaguje w punktach przebieg negocjacji w przypadku zaczerpniętym ze swojego codziennego życia.	charakteryzuje strategie przyjmowane w czasie konfliktu,
	podaje przykłady komunikatów werbalnych i niewerbalnych	wyjaśnia, czym różni się przekaz werbalny od niewerbalnego, tłumaczy, jaką rolę pełni komunikacja niewerbalna	wyjaśnia społeczne znaczenie umiejętności autoprezentacji	tłumaczy, czym jest asertywność i jakie ma znaczenie dla funkcjonowania jednostki w społeczeństwie

tłumaczy, czym jest rodzina	wskazuje czynniki sprzyjające zacieśnianiu więzi rodzinnych	omawia prawa i obowiązki dzieci w rodzinie	wskazuje przykłady realizacji poszczególnych funkcji rodziny	charakteryzuje przyczyny problemów współczesnych rodzin i omawia ich skutki dla ich członków oraz dla społeczeństwa
podaje podstawowe prawa i obowiązki ucznia	wymienia działania, za pomocą których szkoła realizuje poszczególne funkcje	określa, jaki wpływ na rozwój i przyszłość młodego człowieka wywiera szkoła	wyjaśnia sposób wybierania i funkcjonowania samorządu uczniowskiego	
	opisuje strukturę typowego budżetu domowego,	tłumaczy podstawowe zasady ekonomii kierujące budżetem gospodarstwa domowego	omawia poszczególne typy dochodów i wydatków składających się na strukturę budżetu domowego	
tłumaczy, czym są prawa człowieka	określa funkcje praw człowieka i wymienia cechy praw człowieka	wyjaśnia znaczenie poszczególnych cech praw człowieka		
wylicza kategorie praw człowieka	wymienia główne wolności i prawa człowieka i obywatela zagwarantowane w <i>Konstytucji RP</i>	omawia poszczególne kategorie praw człowieka	tłumaczy, na czym polega różnica między prawami pierwszej, drugiej i trzeciej generacji	uzasadnia, że wolności i prawa polityczne są konieczne dla funkcjonowania demokracji
podaje przykłady łamania praw człowieka	wymienia nazwy przykładowych organizacji pozarządowych	wyjaśnia przyczyny łamania praw człowieka		

	zajmujących się ochroną praw człowieka			
wyjaśnia, czym jest przemoc i kogo dotyczy	tłumaczy, czym są społeczności internetowe, podaje zasady bezpiecznego korzystania z sieci	tłumaczy, czym są przemoc fizyczna, psychiczna, dręczenie, proponuje, jak na przemoc powinni reagować jej świadkowie	-omawia konsekwencje przemocy dla osób, które jej doświadczyły	przygotowuje poradnik bezpiecznego korzystania z internetu
tłumaczy, kim są niepełnoletni i nieletni	wyjaśnia, dlaczego prawo inaczej traktuje niepełnoletnich i dorosłych - uczestniczy w przygotowaniu projektu dotyczącego bezpiecznego korzystania z sieci oraz unikania zagrożeń związanych z przestępczością.	wskazuje, w jakich przypadkach odpowiedzialność ponosi sprawca, a w jakich jego rodzice lub opiekunowie	uzasadnia konieczność znajomości praw przysługujących obywatelom w kontaktach ze służbami mundurowymi i porządkowymi	wymienia inne niż policja i straż miejska (gminna) służby porządkowe i określa ich uprawnienia
wyjaśnia, czym jest samorząd	opisuje funkcjonowanie samorządu terytorialnego			
	odróżnia organy uchwałodawcze od organów wykonawczych gminy	omawia zadania poszczególnych organów władzy w gminie	wyjaśnia zasady referendum lokalnego i wskazuje sprawy, których może ono dotyczyć	
wylicza organy powiatu; określa zadania samorządu wojewódzkiego	wyjaśnia sposób wyboru i odwołania	rozdziela zadania rady powiatu i zarządu	- porównuje strukturę władz samorządu	

	organów powiatu	powiatu, odróżnia organy uchwałodawcze od organów wykonawczych powiatu i województwa	powiatowego i wojewódzkiego	
wymienia rodzaje spraw, którymi zajmują się poszczególne urzędy	wylicza przykładowe sprawy, które można załatwić za pośrednictwem strony Gov.pl, podaje prawa obywatela w kontaktach z urzędami	przedstawia procedurę załatwiania spraw przez stronę Gov.pl	wyjaśnia znaczenie aktywności obywatelskiej dla funkcjonowania społeczeństwa.	proponuje inicjatywy, które warto by zrealizować w okolicy, i wskazuje sposoby ich realizacji
podaje sytuacje, w jakich najczęściej wykorzystuje się symbole narodowe, wylicza wybrane święta narodowe	wyjaśnia, czym są naród i wspólnota etniczna	tłumaczy znaczenie dziedzictwa narodowego	wyjaśnia sens bycia Polakiem lub członkiem innej wspólnoty narodowej albo etnicznej	wyjaśnia, dlaczego polskie godło w czasach komunizmu wyglądało inaczej niż obecnie
wyjaśnia, czym jest obywatelstwo	przedstawia podstawowe sposoby nabycia obywatelstwa polskiego	charakteryzuje więzi łączące obywatela i państwo		
wyjaśnia, czym są patriotyzm i patriotyzm lokalny	- podaje przykłady działań patriotycznych w gospodarce	omawia różnice w rozumieniu patriotyzmu dawniej i współcześnie	szczególnych działań dla polskiej gospodarki	przedstawia rolę patriotyzmu we współczesnym świecie.
odczytuje z mapy, gdzie znajdują się największe skupiska mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce; wyjaśnia, czym jest Polonia	wyjaśnia, czym są mniejszość narodowa i etniczna, rozróżnia imigrantów, emigrantów	wyjaśnia, na czym polega różnica między mniejszością narodową a etniczną	uzasadnia konieczność ochrony prawnej mniejszości narodowych i etnicznych	

	i uchodźców			
tłumaczy, czym jest tolerancja	podaje definicję nietolerancji	przedstawia konsekwencje braku tolerancji w społeczeństwie	-wskazuje ograniczenia postawy tolerancyjnej i tłumaczy ich przyczyny	omawia wpływ skrajnych postaw na historię XX w.
określa, czym jest państwo	wylicza podstawowe funkcje państwa; wskazuje na mapie Europy monarchie i republiki	wskazuje różnice między narodem a państwem	analizuje różnice między demokracją, autorytaryzmem a totalitaryzmem	
określa znaczenie konstytucji w państwie	wyjaśnia, czym jest państwo prawa	określa znaczenie zasady trójpodziału władzy i równowagi władz dla funkcjonowania demokracji	omawia hierarchię aktów prawnych w Polsce	
	wyjaśnia, jak sejm i senat podejmują decyzje, wylicza główne zasady wyborów do sejmu i senatu; wymienia główne etapy procesu ustawodawczego,	omawia kompetencje sejmu i senatu	wymienia skutki jakie niesie dla państwa i społeczeństwa niska frekwencja wyborcza	wyjaśnia, czym zajmują się komisje sejmowe, Prezydium Sejmu i Konwent Seniorów

określa, jakie organy pełnią w Polsce władzę wykonawczą	przedstawia główne zasady wyboru Prezydenta RP, omawia kompetencje Prezydenta RP	wskazuje, który prezydent nie został wybrany w wyborach powszechnych, i wyjaśnia przyczyny tego faktu	wyjaśnia związek funkcjonowania urzędu Prezydenta RP z republikańską formą rządów	omawia okoliczności przywrócenia urzędu prezydenta w Polsce
określa, jakie organy pełnią w Polsce władzę sądowniczą	podaje zasady działania sądów	wyjaśnia znaczenie zasad bezstronności i niezawisłości sędziów oraz ich immunitetu i nieusuwalności	charakteryzuje działania Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Stanu	wyjaśnia rolę Trybunału Konstytucyjnego w państwie demokratycznym
-wyjaśnia, czym są partie polityczne	wymienia nazwy największych polskich partii politycznych	omawia funkcje partii politycznych		
	wyjaśnia, co oznacza prawo do swobodnego zrzeszania się	tłumaczy, czym jest społeczeństwo obywatelskie	omawia poszczególne obszary działalności organizacji pozarządowych	
wyjaśnia, czym jest opinia publiczna	określa, do czego służą sondaże, tłumaczy, czym jest wolność słowa	wyjaśnia znaczenie środków masowego przekazu dla wolności słowa	omawia przykłady pozytywnego i negatywnego wpływu mediów	ocenia, jak często na jego poglądy, decyzje i wybory mają wpływ media społecznościowe

			społecznościowych na demokrację	
wyjaśnia, czym są polityka zagraniczna i współpraca międzynarodowa	wskazuje przejawy realizacji przez państwo polityki zagranicznej	omawia znaczenie współpracy międzynarodowej dla pokoju na świecie		
wylicza najważniejsze zadania UE	wymienia główne przyczyny integracji europejskiej	wymienia podstawowe uprawnienia głównych organów Unii Europejskiej	wskazuje wady i zalety procesu integracji europejskiej	omawia główne zagadnienia i problemy funkcjonowania UE
wskazuje główne korzyści, które wynikły dla Polski, jej obywateli i polskich firm z przystąpienia do UE	wylicza podstawowe prawa obywatela UE, wymienia cztery najważniejsze zasady europejskiego rynku wewnętrznego,	omawia przygotowania Polski do przystąpienia do UE	wskazuje koszty przynależności Polski do UE, przedstawia negatywne skutki swobodnego przepływu osób	rozważa, jakie mogą być konsekwencje wychodzenia kolejnych krajów z UE
wyjaśnia, czym jest globalizacja	wylicza główne skutki globalizacji	charakteryzuje zjawiska globalizacji i amerykanizacji kultury	omawia pozytywne i negatywne skutki globalizacji w różnych dziedzinach	
podaje główne przyczyny konfliktów zbrojnych	tłumaczy, na czym polega terroryzm	omawia przyczyny i rodzaje konfliktów	wyjaśnia, dlaczego walka ze współczesnym terroryzmem jest trudna	opowiada o zamachu na World Trade Center

Warunki ubiegania się o otrzymanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych określa

§

4

6

S